

Likabehandlingsplan för Lammhults förskolor

Barnens Bästa Gäller!

Inledning

Lammhults förskolor har ca 115 barn i åldrarna 1–5 år i sin verksamhet.

Lammhults förskolor består av två förskole enheter: Lindens förskola samt Humlans förskola. Totalt är barnen uppdelade på 8 avdelningar, varav en av dessa ingår i vår förskolebuss verksamhet. Denna uppdelning gäller fram till augusti 2024, då den nya förskolan i Lammhult ska tas bruk.

Likabehandlingsplanen omfattar samtliga enheter och kommer fortsätta gälla även när vi påbörjar vår verksamhet i den nya förskolan. Rektor för Lammhults förskolor är Sofie Roslund och Sara Sjöholm är biträdande rektor.

På förskolorna har vi en stor kulturell mångfald och många olika språk finns representerade. Vi ser att interkulturell nyfikenhet hos pedagogerna berikar vår utbildning. För att alla barn och vårdnadshavare ska känna sig trygga i vår utbildning är det av stor vikt att alla språk och kulturer tas tillvara och ses som en tillgång.

Vi har ett barnhälsovårdsteam som träffas regelbundet för att i ett kollegialt lärande belysa olika slags etiska dilemman samt hur vi kan tänka nytt i hur vi kan stödja barnen i frågor som rör barns hälsa, omsorg, utveckling, lärande men även frågor som rör demokrati och solidaritet. Där ingår pedagoger från alla våra verksamheter samt specialpedagog, rektorer, BHV-sjuksköterska samt socialrådgivare. Detta team arbetar både åtgärdande, förebyggande och främjande. Som grund utgår dessa BHT från Barnets Bästa Hjulet för att utveckla verksamheten så att den på bästa sätt kan möta alla barn utifrån deras individuella behov. Samverkan mellan ovan nämnda professioner bidrar till att hitta sätt att samordna tidiga insatser mellan olika aktörer, förvaltningar och myndigheter.

Lammhults förskolors vision rörande värdegrundsarbetet

Våra förskolor är en plats där barnen har roligt tillsammans och där de under lekfulla former lär och utvecklas samt är måna om varandra. På våra förskolor ska alla känna sig trygga och lika mycket värda. Alla har rätt till en trygg miljö och ska bemötas med respekt. Förskolan ska vara fri från diskriminering och kränkande behandling.

ALLA BARN – ALLAS ANSVAR – ALLA DAGAR

Likabehandlingsplanen

Likabehandlingsplanen utgör dels den plan mot kränkande behandling som krävs i skollagen (kap 6 § 6–10), dels den dokumentation av aktiva åtgärder mot diskriminering som krävs i diskrimineringslagen. Den utgår också från vad som står i Barnkonventionen och Förskolans läroplan (Lpfö-18, sid 5) samt Kronobarnsmodellen.

Skolverket skriver att:

Alla barn och elever har rätt att lära och utvecklas i en trygg miljö och bemötas med respekt. Förskolan, skolan och annan verksamhet som regleras i skollagen ska vara fri från kränkande behandling.

Vad säger Lpfö18

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsvariation

Vad säger skollagen 6 kap

6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande årsplan.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Vad säger barnkonventionen

- **Artikel 2:** Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

- **Artikel 3:** Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.
- **Artikel 12:** Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.
- **Artikel 13:** Barn har rätt till yttrandefrihet: Att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter, med respekt för andra personers rättigheter.
- **Artikel 16:** Barn har rätt till ett privatliv.

Barnens bästa gäller

På förskolan arbetar vi utifrån

Kronobarnsmodellen-tidiga samverkande insatser i Kronobergs län. Modellen bygger på att alla barn och unga i Kronoberg ska få likvärdiga och jämlika förutsättningar för en god uppväxt. I detta arbete samverkar vi med BHV och Arbeta och välfärd.

På förskolan arbetar vi både med främjande arbete för alla barn, förebyggande för grupper av barn, tidiga upptäckter av barn i behov av stöd samt samverkan runt barn vid behov. I detta arbete utgår vi och använder oss av det s.k. "Barnens bästa hjulet".

Materialet som har sin grund i barnkonventionen men kan enkelt också kopplas till förskolans läroplan. Pedagogerna använder detta material som ett komplement i olika underlag och i olika forum. Förskolans likabehandlingsarbete bygger också på främjande och förebyggande arbete. Arbetet kring barnets bästa i Lamnhult är en viktig del i detta likabehandlingsarbete

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker ett barns värdighet. En plan mot kränkande behandling ska finnas för varje enhet och rektor ansvarar för att så sker. Som en del av detta har Lamnhults förskolor gjort en kartläggning av verksamheten och utifrån denna dragit slutsatser om vilka risker som finns för kränkningar och hur vi ska arbeta för att förebygga dessa.

Diskriminering är att någon missgynnas eller kränks mot bakgrund av en eller flera av diskrimineringsgrunderna¹. Dokumentation av aktiva åtgärder mot diskriminering ska finnas för varje enhet. Som en del av detta har Lamnhults förskolor gjort en undersökning och analys av verksamheten, utifrån respektive diskrimineringsgrund, och utifrån dom dragit slutsatser om vilka risker för diskriminering och hinder mot likabehandling som finns, samt hur vi ska arbeta för att förebygga dessa och främja likabehandling.

¹ Diskrimineringsgrunderna är: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder.

I planen finns utbildningsförvaltningens rutin för anmälan av kränkande behandling med som bilaga. Rutinen anger hur personal och rektor ska agera, både om personal kränker, diskriminerar eller trakasserar barn och om barn kränker eller trakasserar varandra.

*Förbud mot diskriminering och kränkande behandling.
Huvudmannen eller personalen får aldrig utsätta ett barn eller en elev för diskriminering eller kränkning.*

Det FRÄMJANDE arbetet

Skapa en god miljö, riktas mot alla utan förekommen anledning. (basen i verksamheten)

Det FÖREBYGGANDE arbetet

Avvärja risker genom kartläggning och andra undersökningar

Det ÅTGÄRDANDE arbetet

När vi får signaler så åtgärdar vi, dokumenterar och utvärderar det skedda.

Det FRÄMJANDE arbetet;

På Lammhults förskolor jobbar vi främjande utifrån ett gemensamt förhållningssätt, som innebär att vi;

- bemöter alla barn respektfullt utifrån behov och förutsättningar.
- skapar goda relationer till alla barn på förskolan.
- lyssnar aktivt på barnen för att förstå och för att ta vara på barnens tankar och åsikter.
- för diskussioner med barnen i det dagliga arbetet och ser det som en tillgång i barngruppen.
- förstärker och synliggör positiva saker och handlingar som sker i relationerna barn-barn, barn-vuxen, vuxen-vuxen.
- tar vara på barnens funderingar kring etik, moral och solidaritet.
- samtalar med barnen kring frågor som rör empati.
- agerar direkt om vi ser/upplever att ett barn blir kränkt eller utsatt på något annat sätt.
- jobbar nära tillsammans med barnen så vi hör och ser språkbruk och bemötande.

- pratar inte över barnens "huvud" - varken med ord, viskningar, miner eller annat språk.
- bygger upp förtroendefulla relationer både med barn och vårdnadshavare.
- uppmuntrar barnen att vara hjälpsamma mot varandra och goda kamrater.
- hjälper barnen att kunna vänta på sin tur men också att våga ta för sig i olika situationer.
- planerar vår utbildning utifrån vår kunskap kring tillgängliga lärmiljöer för alla barn socialt, pedagogiskt och fysiskt
- Vi använder ett lågaffektivt bemötande vilket innebär att vi arbetar förebyggande genom att skapa goda strukturer och hållbara strategier där barnet involveras. "Lågaffektivt innan ngt händer, under tiden samt efter.
- Närvarande/Härvarande pedagoger vilket innebär att vi är AKTIVA-ENGAGERADE- LYHÖRDA-NYFIKNA-RELATIONSBYGGARE
- Holistisk syn på hela barnet där alla delar så som HÄLSA-OMSORG-TRYGGHET-RELATIONER-LÄRANDE-UTVECKLING-HEMMET bildar en helhet.
- Ansvarsprincipen dvs att det är vi professionella som har ansvar för att lösa de problem vi upplever. "Den som tar ansvar kan påverka".

Det FÖREBYGGANDE arbetet

- ***På Lamnhults förskolor jobbar vi förebyggande genom att vi;***
- kontinuerligt observerar och dokumenterar hur vi ser trygghet och trivsel bland barnen, samt hur det förändras över tid.
- genomför Barnens Bästa-samtal med barnen utifrån ett gemensamt samtalsunderlag. Samtalsunderlaget har sin utgångspunkt i Barnens Bästa hjulet från Kronobarnsmodellen
- erbjuder alla vårdnadshavare ett inskolningssamtal när de precis har börjat hos oss, samt därefter 1 gång om året utvecklingssamtal, där vi samtalar kring barnets lärande, trygghet och trivsel.
- genomför Barnens Bästa uppföljningar i samband med våra lov utifrån Barnens bästa hjulet
- Använder oss av de 5 frågorna utifrån Barnens Bästa
- genomför barnråd 1 gång/månad även det utifrån Barnens Bästa
- BHT 1 gång/månad
- Rektor har i samband med terminsstarterna informationsträffar för "nya" föräldrar där de även får en introduktion i hur förskolornas likabehandlingsarbete ser ut.
- Överlämningar mellan olika avdelningar samt förskoleklass utifrån Barnens Bästa

- Använder oss av de 5 frågorna utifrån Barnens Bästa
  1. Vad är det som hindrar det här barnet från att må bra?
  2. Har jag all information jag behöver för att hjälpa det här barnet?
  3. Vad kan jag göra nu för att hjälpa det här barnet?
  4. Vad kan min verksamhet göra för att hjälpa det här barnet?
  5. Vilken ytterligare hjälp kan behövas från andra verksamheter?

Det ÅTGÄRDANDE arbetet

När personal inom förskolan får kännedom om att någon känner sig kränkt eller diskriminerad, vidtar denne åtgärder utifrån fastställda rutiner. Se bilaga.

Begreppsförtydliganden:

Diskriminering: Övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering: Innebär att ett barn missgynnas i förhållande till andra om missgynnandet har samband med de sju diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering: Innebär att ett barn missgynnas genom tillämpning av bestämmelser, kriterier eller handlingssätt som framstår som neutrala men som i praktiken särskilt missgynnar ett barn enligt de sju diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier: Uppträdande som kränker barns värdighet och som har samband med de sju diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling: Förskolan skall förebygga och förhindra det som i lagen benämns som kränkande behandling (6 kap Skollagen) Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men saknar koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan vara mobbing men också enstaka händelser. Utfrysning, knuffar eller rycka i håret räknas också som kränkande behandling.

Kön: Här kan avses trakasserier som har samband med kön, könsdiskriminering men också sexuella trakasserier.

Etnisk tillhörighet: Med etnisk tillhörighet menas att någon tillhör en grupp med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Religion och annan trosuppfattning: Innefattar uppfattningar som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning.

Funktionshinder: Är varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga.

Sexuell läggning: Här menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuellitet.

Könsöverskridande identitet och uttryck: I diskrimineringslagen avses här de flesta transpersoner. Transpersoner är ett paraplybegrepp som används om människor som på lika sätt bryter mot samhällets normer kring könsidentitet och köns uttryck. De bryter motföreställningar om hur pojkar och flickor förväntas vara och se ut. Transpersoner kan till exempel vara transvestiter, intersexuella (personer som fötts med oklar könstillhörighet) eller inter-och transgenderpersoner (personer som identifierar sig bortom kön eller utanför de traditionella könsidentiteterna)

Ålder: Omfattar alla individer, unga som gamla och ingen får diskrimineras pga. sin ålder.

Undersöka risker och hinder

Enheten undersöker risker och hinder bl.a. genom reflektioner i arbetslaget, BHT, barnens bästa samtal, barnråd, barnens bästa uppföljningar, observationer, dokumentationer, barnintervjuer samt utvecklingsamtal.

Analysera orsaker

Analysen sker bl.a. genom personalens reflektionstillfällen 1 ggr/v, samtal i barngruppen, barnens bästa uppföljningar, BHT.

Genomföra åtgärder

Enheten genomför åtgärder som är förebyggande och främjande utifrån vad undersökningen och analysen visar. Vi ser till varje barns och till gruppens behov.

Följa upp och utvärdera

Kontinuerlig uppföljning vid reflektionstillfällen, BHT, Grundligare uppföljning/utvärdering sker i november/december. Grundligare uppföljning i Förskolans Utvecklingsgrupp.

Uppföljning av föregående års likabehandlingsplan

Vid senaste uppföljningen ser vi att vår målsättning att ytterligare göra våra lärmiljöer tillgängliga för alla barn, har gett god effekt. Pedagogerna arbetar medvetet utifrån detta i sin planering, både av undervisning men också i hela utbildningen. TAKK och bildstöd stödjer pedagogerna i kommunikationen med barnen, men även barnen i sin kommunikation med pedagoger och varandra. Dock är vi fortfarande i ett tidigt skede i vårt arbete med detta, och ser att vi än mer behöver utveckla användandet av TAKK och bildstöd, så det blir något vi gör naturligt varje dag.

Vad gäller målet kring att olika modersmål och kulturer i större grad ska synliggöras, har vi kommit en liten bit på vägen, främst vad det gäller modersmål. Avvikelse finns mellan de olika avdelningarna.

Att olika modersmål ska användas på ett likvärdigt sätt i utbildningen och undervisningen har varit svårt att uppnå. Detta då det är svårt att använda språk likvärdigt, om inte rätt språkkompetens finns i personalgruppen. Det vi däremot lyckats med, är att använda olika modersmål i större omfattning utifrån de förutsättningar vi har. Exempel på detta är sagor på olika språk via Polyglutt, begreppskartor där avdelningens alla språk lyfts fram.

En av åtgärderna för att nå vårt mål kring att öka förskolornas förståelse för olika modersmål och kulturer, var att ta fram en språkpolicy. Det är gjort, och arbete pågår just nu med att implementera den.

Genom föreläsning, som all personal i Lammhults förskolor deltog på, med Mahroo Khousovi har vi fått möjlighet till en ökad medvetenhet av vikten kring rätta kunskaper kring olika kulturer. Hon belyste även vikten av alla barn – alla språk – alla dagar.

Kartläggning och analys

Lammhults förskolor har kartlagt nuläget genom

- Barnets Bästa-samtal med barnen, samt observationer kring barnets trygghet och trivsel.
- Genomgång av eventuella anmälningar om kränkande behandling
- Gemensam reflektion varje vecka
- Barnråd
- Barnens bästa uppföljningar

- BHT

Utifrån kartläggning och analysen är det följande område som vi kommer att arbeta vidare kring:

Målet kring att i större grad synliggöra olika modersmål och kulturer ha varit svårt att uppnå. Därför ser vi ett behov av att jobba vidare med dem. Då modersmål och olika kulturer är två områden, som nödvändigtvis inte hänger ihop, ser vi det som två separata utvecklingsområden.

Plan och åtgärder

Lammhults förskolor har utifrån kartläggningen och analysen bestämt att fokusera utvecklingsarbetet mot följande målsättningar.

Målsättning	Att öka pedagogers användande av olika språk.
Nuläge	På Lammhults förskolor finns många olika modersmål representerade, både bland barn, vårdnadshavare och pedagoger. Pedagogerna har påbörjat ett arbete med att synliggöra olika språk, exv genom begreppskartor. Nu vill vi fördjupa detta arbete och vikt läggs vid att pedagoger också lär sig begreppen, samt använder sig av dem i kommunikation med barnen.
Åtgärder	Språkpolicyn förankras, så samtliga pedagoger arbetar utifrån den. Pedagoger tar hjälp av vårdnadshavare med översättning av olika begrepp. Sagor och berättande på olika språk förankras. Språk genomförs med nya barn, samt följs upp vid utvecklingssamtal.
Tidplan	Läsåret 2024
Ansvarig	All personal på Lammhults förskola

Målsättning	Interkulturellt förhållningsättet vill säga en lärande process där olikheter är berikande och där ingen utsätts för diskriminering eller missgynnas.
Nuläge	På förskolan möts olika kulturer och erfarenheter. Hos pedagoger ser vi att det finns en större nyfikenhet kring att ta del av olika kulturer hos barn och vårdnadshavare. Men då vi inte har uppnått målsättningen i förra likabehandlingsplanen behöver detta arbete fördjupas än mer.
Åtgärder	Att arbeta efter vår förskolas Utbildningsidé och det interkulturella förhållningsätt som ska råda på vår förskola.

- Vi undersöker, reflekterar och är intresserade
- Vi är nyfikna och tar in det som händer i omvärlden. För att kunna fånga nya trender, tendenser och förändringar försöker vi utmana våra egna tankemönster.
- Vi tar till vara barns frågor, tankar och idéer i ett lärande samspel där vi påverkas av varandra och för processer vidare
- Vi är medvetna om vår egen roll utifrån vår etniska bakgrund och förstår hur ett mångkulturellt samhälle kan återspeglas i förskolan
- Vi ser varje barn som en individ och inte som en representant för en grupp eller kultur
- Vi ger barn med tillhörighet i olika kulturer bekräftelse och möjlighet att utveckla hela sin identitet, både hemma och i förskolan och skolan
- Vi visar ömsesidig respekt och nyfikenhet
- Vi ser olikheter som en tillgång
- Vi tar tillvara vårdnadshavarnas kunskaper och erfarenheter
- Vi låter lärmiljön påverkas av vårt interkulturella arbetssätt

Tidplan	Läsåret 2024
Ansvarig	All personal på Lamhults förskola

Enheten tar fram ett antal målsättningar tillsammans med en plan för hur denna ska nås. Åtgärderna ska huvudsakligen utgå från dom brister eller risker som kartläggningen har konstaterat.

Vad som händer när någon blivit kränkt

Personal som får kännedom om att ett barn eller en elev kan antas ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn som i sin tur är skyldig att anmäla till huvudman. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de anmälda kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Lammhults förskolor har som rutin att kontakta vårdnadshavare direkt när dennes barn har kränkts, och informerar om hur enheten hanterar arbetet med anmälan, utredning, åtgärder och uppföljning.

Att anmäla kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier

Du som vårdnadshavare eller barn behöver inte själv anmäla till huvudmannen, eller rektor, utan det räcker att berätta att du som elev eller ditt barn upplevt sig vara kränkt till vem som helst i personalen som du känner dig bekväm att tala med. Det spelar heller inte någon roll hur personalen får informationen till sig – om du föredrar att skriva ett brev eller liknande går det bra.

Du som vårdnadshavare har möjlighet att få ta del av den dokumentation som upprättas i samband med utredningen och uppföljningen. Det spelar inte någon roll vem du pratar med om att få ta del av handlingarna, eftersom alla som arbetar inom utbildningsförvaltningen har ansvar att själva eller med hjälp från en kollega lämna ut handlingarna till dig.